הלכה · טור

# טור - אבן העזר - חידושי הגהות

# טור - אבן העזר - חידושי הגהות

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/טור-אבן-העזר-חידושי-הגהות/
הקובץ נוצר ב־21 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

# תוכן העניינים


סימן א ..... 6
סימן ב ..... 6
סימן ג ..... 6
סימן ד ..... 6
סימן ה ..... 6
סימן ו ..... 6
סימן ז ..... 6
סימן ח ..... 6
סימן ט ..... 7
סימן י ..... 7
סימן יא ..... 7
סימן יב ..... 7
סימן יג ..... 7
סימן יד ..... 7
סימן טו ..... 7
סימן טז ..... 7
סימן יז ..... 7
סימן יח ..... 7
סימן יט ..... 8
סימן כ ..... 8
סימן כא ..... 8
סימן כב ..... 8
סימן כג ..... 8
סימן כד ..... 8
סימן כה ..... 8
סימן כו ..... 8
סימן כז ..... 8
סימן כח ..... 8
סימן כט ..... 9
סימן ל ..... 9
סימן לא ..... 9
סימן לב ..... 9
סימן לג ..... 9
סימן לד ..... 9
סימן לה ..... 9
סימן לו ..... 9
סימן לז ..... 9
סימן לח ..... 9
סימן לט ..... 10
סימן מ ..... 10
סימן מא ..... 10
סימן מב ..... 10
סימן מג ..... 10
סימן מד ..... 10
סימן מה ..... 10
סימן מו ..... 10
סימן מז ..... 10
סימן מח ..... 10
סימן מט ..... 11
סימן נ ..... 11
סימן נא ..... 11
סימן נב ..... 11
סימן נג ..... 11
סימן נד ..... 11
סימן נה ..... 11
סימן נו ..... 11
סימן נז ..... 11
סימן נח ..... 11
סימן נט ..... 12
סימן ס ..... 12
סימן סא ..... 12
סימן סב ..... 12

**סימן סג** ..... 12
**סימן סד** ..... 12
**סימן סה** ..... 12
**סימן סו** ..... 12
**סימן סז** ..... 12
**סימן סח** ..... 12
**סימן סט** ..... 13
**סימן ע** ..... 13
**סימן עא** ..... 13
**סימן עב** ..... 13
**סימן עג** ..... 13
**סימן עד** ..... 13
**סימן עה** ..... 13
**סימן עו** ..... 13
**סימן עז** ..... 13
**סימן עח** ..... 13
**סימן עט** ..... 14
**סימן פ** ..... 14
**סימן פא** ..... 14
**סימן פב** ..... 14
**סימן פג** ..... 14
**סימן פד** ..... 14
**סימן פה** ..... 14
**סימן פו** ..... 14
**סימן פז** ..... 14
**סימן פח** ..... 14
**סימן פט** ..... 15
**סימן צ** ..... 15
**סימן צא** ..... 15
**סימן צב** ..... 15
**סימן צג** ..... 15
**סימן צד** ..... 15
**סימן צה** ..... 15
**סימן צו** ..... 15
**סימן צז** ..... 15
**סימן צח** ..... 15
**סימן צט** ..... 16
**סימן ק** ..... 16
**סימן קא** ..... 16
**סימן קב** ..... 16
**סימן קג** ..... 16
**סימן קד** ..... 16
**סימן קה** ..... 16
**סימן קו** ..... 16
**סימן קז** ..... 16
**סימן קח** ..... 16
**סימן קט** ..... 17
**סימן קי** ..... 17
**סימן קיא** ..... 17
**סימן קיב** ..... 17
**סימן קיג** ..... 17
**סימן קיד** ..... 17
**סימן קטו** ..... 17
**סימן קטז** ..... 17
**סימן קיז** ..... 17
**סימן קיח** ..... 17
**סימן קיט** ..... 18
**סימן קכ** ..... 18
**סימן קכא** ..... 18
**סימן קכב** ..... 18
**סימן קכג** ..... 18
**סימן קכד** ..... 18
**סימן קכה** ..... 18
**סימן קכו** ..... 18

**סימן קכז** ..... 18
**סימן קכח** ..... 18
**סימן קכט** ..... 19
**סימן קל** ..... 19
**סימן קלא** ..... 19
**סימן קלב** ..... 19
**סימן קלג** ..... 19
**סימן קלד** ..... 19
**סימן קלה** ..... 19
**סימן קלו** ..... 19
**סימן קלז** ..... 19
**סימן קלח** ..... 19
**סימן קלט** ..... 20
**סימן קמ** ..... 20
**סימן קמא** ..... 20
**סימן קמב** ..... 20
**סימן קמג** ..... 20
**סימן קמד** ..... 20
**סימן קמה** ..... 20
**סימן קמו** ..... 20
**סימן קמז** ..... 20
**סימן קמח** ..... 20
**סימן קמט** ..... 21
**סימן קנ** ..... 21
**סימן קנא** ..... 21
**סימן קנב** ..... 21
**סימן קנג** ..... 21
**סימן קנד** ..... 21
**סימן קנה** ..... 21
**סימן קנו** ..... 21
**סימן קנז** ..... 21
**סימן קנח** ..... 22
**סימן קנט** ..... 22
**סימן קס** ..... 22
**סימן קסא** ..... 22
**סימן קסב** ..... 22
**סימן קסג** ..... 22
**סימן קסד** ..... 22
**סימן קסה** ..... 22
**סימן קסו** ..... 22
**סימן קסז** ..... 22
**סימן קסח** ..... 23
**סימן קסט** ..... 23
**סימן קע** ..... 23
**סימן קעא** ..... 23
**סימן קעב** ..... 23
**סימן קעג** ..... 23
**סימן קעד** ..... 23
**סימן קעה** ..... 23
**סימן קעו** ..... 23

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון CC BY-NC-SA 2.5 - אסור בשימוש מסחרי
וספרי ויקיטקסט תחת רשיון GNU Free Doc. License
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל ר' פנחס ראובן שליט"א
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל ויקיטקסט

הלכות פריה ורביה

## סימן א

דיני פריה ורביה, ושלא לעמד בלא אשה

## סימן ב

שישתדל כל אדם לקח לו אשה הגונה

## סימן ג

דין בן שהוא ספק לכהנה

## סימן ד

מי הם האסורים לבא בקהל, ואיזהו הנקרא ממזר

## סימן ה

דין פצוע דכא וכרות שפכה

## סימן ו

נשים האסורות לכהן ודין אשת כהן
הלכות אישות

## סימן ז

דין אשה שנשבית, ואיזו היא נקראת חללה

## סימן ח

בכל ספק הולד הולך אחר הזכר

## סימן ט

איזו אשה נקראת קטלנית

## סימן י

איזו גרושה מתרת לחזר לבעלה

## סימן יא

אשה הנחשדת על אשת איש

## סימן יב

עדי גט וכן עדים שהעידו מיתת הבעל אם רשאים לשא האשה ההיא

## סימן יג

גרושה או אלמנה צריכה להמתין תשעים יום טרם שתנשא, ושלא ישא מינקת חברו ומעוברת חברו

## סימן יד

שלא ישא אשה בימי האבל

## סימן טו

אסור ערוה דאוריתא ודרבנן

## סימן טז

אסור כותית ושפחה

## סימן יז

התר אשת איש שמת בעלה

## סימן יח

קדושין במי תופסין

## סימן יט

סוקלין על חזקה שהיא בחזקת ערוה

## סימן כ

באיזה ביאה חיב הבא על הערוה

## סימן כא

להתרחק מן העריות

## סימן כב

אסור יחוד, ועם מי אסור להתיחד

## סימן כג

אסור הוצאת זרע לבטלה ודברים המביאים לכך

## סימן כד

אין ישראל חשודים על הרביעה ועל הזכר

## סימן כה

לגדר גדר שלא להרבות בתשמיש, וכיצד יתנהג בשעת תשמיש
הלכות קדושין

## סימן כו

שלא לקדש בביאה, ואסור ביאה על הפנויה אפלו אם יחדה

## סימן כז

כיצד לשון הקדושין, ושיאמר הוא ויתן הוא

## סימן כח

המקדש בגזל בפקדון או במלוה, ובאסור הנאה דאוריתא ודרבנן

## סימן כט

שצריך לתן הכסף במתנה שלמה, ודין המקדש במשכון או במנה ונמצא חסר או רע,

## סימן ל

לאיזה מקום צריך לתן הכסף, ודין אם קדשה בככר

## סימן לא

שאין מקדשין בפחות משוה פרוטה, ואם צריך שומא

## סימן לב

כיצד האשה מתקדשת בשטר

## סימן לג

כיצד האשה מתקדשת בביאה

## סימן לד

ברכת הארוסין, ואם צריך עשרה

## סימן לה

דיני שליחות לקדושין

## סימן לו

כל דיני שליחות לאשה

## סימן לז

כל דיני קדושי קטנה

## סימן לח

המקדש על תנאי וכל דיני תנאי

## סימן לט

המקדש את האשה על מנת שאין עליה נדרים ומומין, ועל מי להביא ראיה אם נמצאו,

## סימן מ

דין המקדש לאחר זמן, כגון לאחר שתלד ודומיו

## סימן מא

דין המקדש שתי אחיות, או הרבה נשים והיו בהם נכריות.

## סימן מב

אין מקדשין אלא לרצון האשה ובפני שני עדים

## סימן מג

אין קדושין לקטן, ודיני קטן וקטנה אם הגדילו

## סימן מד

קדושי חרש שוטה וקטן, עריות וחיבי לאוין

## סימן מה

שחוששין לסבלונות ולכתבה

## סימן מו

דיני קלא בקדושין, ואם מבטלין הקול

## סימן מז

עדים המכחישין זה את זה בקדושין; או היא אומרת: נתקדשתי, וחזרה

## סימן מח

אמר לה קדשתיך, והיא אומרת: לא, או להפך

## סימן מט

קדש אחת מחמש נשים וכל אחת אומרת אותי קדש

## סימן נ

מתי חוזרין הקדושין והסבלונות, ודיני קנסות

## סימן נא

דברים שנקנו באמירה אם נתנו לכתב

## סימן נב

הפוסק מעות לחתנו ואינו רוצה לתן לו

## סימן נג

דין הפוסק לבנו או לבתו, אם קנו. , ודין אם נפלה לפני היבם, ודין מתה הבת,

## סימן נד

דין הפוסק לבנו או לבתו, ומת

## סימן נה

דין ארוסה לענין מזונות וקבורה וירשה, ואם יש לה כתבה

## סימן נו

כמה זמן נותנין לארוסה

## סימן נז

היה לה חצר בדרך ונכנסה עמו

## סימן נח

כמה כסות יתן לבתו

## סימן נט

המשיא בנו גדול בבית, קנאו

## סימן ס

דיני השושבינות

## סימן סא

חפה לענין מה קונה

## סימן סב

מתי מברכין ברכת חתנים, ואם אוכלין בהרבה בתים

## סימן סג

בעילת מצוה וברכתו

## סימן סד

זמן נשואי בתולה וברכתה, ואלמנה, ואם אינו רוצה לעשות סעדה

## סימן סה

מצוה לשמח חתן וכלה, ודין מת וכלה
הלכות כתובות

## סימן סו

כמה דיני כתבה

## סימן סז

דין כתבת אלמנה, וחרש שוטה וקטן היא או הוא, וגר שנתגיר

## סימן סח

כיצד טענת בתולים, ומתי נאסרת ומפסדת כתבתה

## סימן סט

במה מתחיב האדם לאשתו ובניו

## סימן ע

דין חיוב מזונות אשתו, ואם חיב להשכיר עצמו

## סימן עא

שחיב לזון בניו ובנותיו כשהם קטנים

## סימן עב

דין המדיר את אשתו מלהנות

## סימן עג

שחיב בכסות ומדור וכלי בית לאשתו

## סימן עד

המדיר אשתו מכמה דברים

## סימן עה

חלוק הארצות לענין נשואין, ודיני ארץ ישראל

## סימן עו

חיוב עונה

## סימן עז

דיני מורד ומורדת, או אומרת: מאיס עלי

## סימן עח

חיוב פדיונה

## סימן עט

חיוב רפואתה

## סימן פ

מעשה ידיה שהיא חיבת לבעלה, ודיני מיניקה ושאינה רוצה לעשות מלאכה,

## סימן פא

המקדיש מעשה ידי אשתו

## סימן פב

נדרה שלא להניק, ודין מיניקה שנתגרשה

## סימן פג

חבלת אשת איש למי הוא

## סימן פד

דיני מציאת האשה

## סימן פה

דין נכסי מלוג וצאן ברזל

## סימן פו

שלא לקבל פקדונות מנשים עבדים וקטנים

## סימן פז

שאין חזקה בנכסי אשת איש

## סימן פח

כל היוצאת מתחת בעלה במיתה או בגט או במאון נוטלת נכסים

## סימן פט

חיוב קבורת אשתו

## סימן צ

דין הבעל יורש את אשתו, ומה הוא שאינו יורש

## סימן צא

אשה שהכניסה מלוה לבעלה ומחלה

## סימן צב

האיש שסלק עצמו מפרות נכסי אשתו ומירשתה

## סימן צג

דין מזונות האלמנה

## סימן צד

חיוב דירת אלמנה וכסותה

## סימן צה

חיוב מעשה ידיה ליורשים

## סימן צו

שבועת אלמנה וגרושה על כתבה

## סימן צז

שאין הבעל יכול להשביע אשתו בטענת ספק

## סימן צח

פטרה משבועה או יחד לה מטלטלין, גובה בלא שבועה

## סימן צט

שמין לאשה אלמנה בגדיה

## סימן ק

כתבה ממה נגבית, וכל יתר דיני כתבה

## סימן קא

עד כמה גובה כתבתה

## סימן קב

דין גבית חוב וכתבת אלמנה

## סימן קג

אלמנה שמוכרת נכסים לכתבתה, אם צריכה למכר על פי בית דין

## סימן קד

בית דין שמכרו וטעו, וכן שאר שלוחין

## סימן קה

דין המוכרת ומוחלת כתבתה

## סימן קו

הכותב כל נכסיו לבניו וכתב לאשתו קרקע כל שהוא

## סימן קז

הכותב כל נכסיו לאשתו אם קנתה, ויצא עליו שטר חוב

## סימן קח

דין שכיב מרע שאמר: תטל אשתי כאחד מן הבנים

## סימן קט

שכיב מרע שאמר: תנו מאתים זהובים לאשתי בכתבה

## סימן קי

שכותבין שובר לאשה אף על פי שאין בעלה עמה

## סימן קיא

דין כתבת בנין דכרין

## סימן קיב

מזונות הבנות, ממה נזונות ועד כמה, וכל דיניהם

## סימן קיג

עשור נכסים ממה נגבים

## סימן קיד

דין מי שקבל עליו לזון בת אשתו וחברו

## סימן קטו

דיני היוצאת בלא כתבה והמפסדת כתבתה

## סימן קטז

דין כתבה ותנאיה, ודין הנושא אשה באסור

## סימן קיז

דין כתבה באשה שאין לה וסת או שאר מומין, ודין קטלנית

## סימן קיח

תקנת נשואין של קהל טוליטולה, ודיני נדוניא
הלכות גיטין

## סימן קיט

מה דבה ימצא באשה שתתגרש

## סימן קכ

שאין לכתב הגט אם לא שמע מפי המגרש

## סימן קכא

צריך להיות בדעתו מכתיבה עד נתינה

## סימן קכב

אמר לכתב הגט וטעה או נאבד

## סימן קכג

מי ראוי לכתב הגט, ונכתב ונתן בשבת

## סימן קכד

על מה נכתב הגט

## סימן קכה

במה נכתב הגט, ותקון הכתיבה והקלף

## סימן קכו

נסח לשון הגט ודקדוק אותיותיו

## סימן קכז

שצריך להזכיר הזמן בגט, ודין קדימה ואחור

## סימן קכח

שצריך להזכיר בגט מקום דירת הבעל ואשה ועדים

## סימן קכט

דיני שם

## סימן קל

דיני עדי הגט וחתימתו, ואם אינם יודעים לקרות או לחתם

## סימן קלא

צריך שיהיה כתיבתו וחתימתו לשמה

## סימן קלב

שצריך להזכיר שם האיש ואשתו

## סימן קלג

צריך שימסר הגט בפני שני עדים כשרים

## סימן קלד

צריך שיבטל הבעל כל מודעות

## סימן קלה

צריך לקרות הגט קדם נתינה ולאחריו

## סימן קלו

דין איזה לשון צריך שיאמר בשעת הנתינה, והמגרש בשבת

## סימן קלז

צריך שיתירנה התר גמור

## סימן קלח

דין נתינת הגט מידו

## סימן קלט

דין קבלה מידו, ואם זרק לה ולחצרה

## סימן קמ

דין שליח להולכה וקבלה והובאה

## סימן קמא

דין השליחות והחזרה ממנו

## סימן קמב

דין המביא גט בחוצה לארץ

## סימן קמג

דין המגרש על תנאי

## סימן קמד

דין תנאים, ואם יש טענת אנס בגט

## סימן קמה

דין שכיב מרע, ואם עמד ומת מחמת מקרה רע

## סימן קמו

דין המגרש לאחר זמן, ומי שנתגרשה על תנאי

## סימן קמז

אין כותבין תנאי בגט, ואם כתבו מה דינו

## סימן קמח

דין המגרש בגט ישן, והמגרש בתנאי, ושלא יתיחד עמה

## סימן קמט

דין המגרש את אשתו ואחר כך בא עליה או נתיחד עמה

## סימן קנ

דין פסול גט שאם נשאת בהן

## סימן קנא

הסופר שטעה בגט ובשובר

## סימן קנב

דין שני עדים אומרים שנתגרשה, והאומרת: אשת איש הייתי ונתגרשתי

## סימן קנג

דין המוצא גט בשוק למי יחזיר אותו

## סימן קנד

למי שכופין להוציא בגט, בין איש בין אשה, וסדר כתיבת הגט ונתינתו
סדר הגט ובו דיני העדים והבעל והסופר והאשה, וכל פרטיו
הלכות מאון

## סימן קנה

עד איזה זמן הקטנה ממאנת, ויתר דיני מאון
הלכות יבום

## סימן קנו

איזה נקרא זרע קימא לפטור מן היבום

## סימן קנז

דיני גרים ומשמד, ואיזה נקרא אח ליבום

## סימן קנח

באיזה אפן אשה נאמנת להתיבם, ואם עד אחד נאמן

## סימן קנט

יבמה שנתקדשה לזר אם יש זקה לאסר בקרובותיו

## סימן קס

חיוב מזונות היבמה וקבורתה, ודין נכסיה וירשתה

## סימן קסא

מי שהיו לו אחים רבים ונשים רבות שמתו אחיו ונפלו נשותיהם לפניו

## סימן קסב

דיני צרת היבמה וקרובותיה

## סימן קסג

המיבם זוכה בנכסי המת, וטענת בני היבם

## סימן קסד

שהיבמה לא תתיבם ולא תחלץ תוך שלשה חדשים, ודין אם נתיבמה ונמצאת מעוברת

## סימן קסה

איזה מהם קודם או חליצה או יבום

## סימן קסו

מצות יבום שתלך היבמה אחר היבם, ושיקדשנה, ואם כונס בביאה באיזו ביאה היא נקנית

## סימן קסז

דין יבם קטן וחליצתו וכן קטנה

## סימן קסח

משכנסה הרי היא כאשתו, ועל מי חיוב כתבתה
הלכות חליצה

## סימן קסט

כל דיני חליצה בפרטות
סדר חליצה בקצרה

## סימן קע

דין גט אחר גט ומאמר אחר מאמר

## סימן קעא

דין שתי יבמות חרשות או קטנות

## סימן קעב

דין יבם סריס וחרש שוטה וקטן וטמטום, וכן היבמה

## סימן קעג

דין יבמה האסורה ליבם באסור כרת, ודין צרתה, וסוטה וצרתה, וקטנה שמאנה,

## סימן קעד

דין האסורה ליבם באסור לאו ועשה

## סימן קעה

דין יבמה שהיתה אסורה והתרה

## סימן קעו

דין יבמה שאינה בת יבום משום ספק זקוקה, ודין נשי התערובות